

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Proprietatea și organul oficial al Asoc. instit. financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Inscris sub Nr. 22/1938 la Tribunalul Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**   Redactor responsabil: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Frenezia muncii. — Dela „Solidaritatea”: Modificarea Legii contribuțiilor directe. — Dela „Solidaritatea”: Distribuția poștei proprii de bănci nu e supusă nici unei autorizațiuni. — Dela „Solidaritatea”: Modificarea Legii Timbrului. — *Cronica:* Afluxul aurului. După o statistică a proprietarilor de lapte. „Morning Post”. În Germania. 500 ani dela inventarea tiparului. — *Convocare:* Banca „Chioarului”, s. a., Șomeuta-Mare, jud. Satu-Mare.

Frenezia muncii.

În zilele noastre munca a devenit tot mai mult o preocupare principală a guvernelor. Națiunile, cu puține excepții, se înmulțesc din an în an. Plusul acesta reprezintă tot atâtea guri, cari trebuiesc nutrite, tot atâtea trupuri, cari trebuiesc îmbrăcate și adăpostite. Încetul cu încetul, pe lângă cultivarea cea mai intensivă, pământul patriei nu le mai poate nutri, gospodăria nu mai produce atâtea, ca din ea să poată trăi întreaga numeroasă familie. Tineră generație trebuie să-și caute lucru în altă parte, afară de gospodăria obișnuită. Diferitele stabilimente industriale și meseriile absorb până la un anumit grad surplusul de brațe. Când și acelea sunt saturate, se produce așa numitul șomaj, cuvânt venit la modă în zilele noastre. Șomeri înseamnă tot atâtea guri flămânde și brațe cari nu găsesc muncă. Când ei devin numeroși, încât asistența normală socială nu îi poate ali-

menta, atunci ei sunt o problemă primejdioasă pentru stat. Șomerii sunt după natura lucrului, elemente nemulțumite și turbulente cari cad ușor pradă demagogiei și propagandei subversive.

De aceea statul caută ca prin diverse regulamentări și asigurări sociale, să canalizeze într'un curs normal elementele acestea primejdioase. În privința aceasta putem observa tendințe diametral opuse. Unele încearcă să reducă șomajul prin reducerea orelor de lucru, altele din potrivă, cu urcarea lor. Cu toate acestea nu noi europenii suntem aceia, cari conduc în intensificarea muncii. Orientul, care în multe privințe ne-a rezervat surprize, ne uimește și cu realizările pe acest teren. Japonia, care cu toate că e la celalalt extrem al lumii, ne dă exemple, cari poate nu sunt întocmai de imitat, deși la orice caz ne dă unele explicații cu privire la formidabila sa dezvoltare economică și intelectuală, care ne face să o simțim în primul rând în politica noastră, în care deși din depărtare, totuși joacă un rol însemnat.

În anii trecuți am putut constata, că mărfurile japoneze fac chiar și în Europa concurență vechilor noastre state industriale. Japonia vindea becuri electrice în Olanda, biciclete în Germania, mătasuri în Franța, whisky în Anglia, macaroane în Italia. Biroul internațional al Muncii din Geneva ne lămurește în privința aceasta.

Într-o lucrare intitulată „Munca industrială în Japonia” suntem informați de unde provine puterea de concurență a Japoniei. Taina cea mare este cultul muncii. În Japonia nu se muncește numai patru, șase sau opt ore la zi. Lucrătorul muncește după nevoile fabricii. Numai la femei și copii munca e mărginită la cel mult unsprezece ore. În diferitele industrii durata muncii e variabilă. Media generală e însă de 10 ore la zi. Europeanii lucrează treizeci, patruzeci sau patruzeci și opt de ore la săptămână, și au afară de repaosul duminical, încă zilele de sărbătoare, concediile obligatoare, asigurările obligatoare etc.

Japonezul nu cunoaște zile de repaos. Numai femeile și copiii până la vârsta de 16 ani, au două zile de odihnă la lună. Repaos duminical nu există. Comercianții și industriașii lucrează în toate zilele, și lasă liberi pe salariații lor două zile la lună. De obicei și aceste zile cad pe o sărbătoare. Concedii primesc numai cei bolnavi. Ce am face noi, dacă muncitorul european s'ar reduce la nivelul de viață al lucrătorului japonez? Ar fi să răsturnăm o clădire socială ridicată după multe lupte, cu multe sacrificii.

Un alt aspect al muncii japoneze ni se înfățișează pe teren politic și cultural. Munca e folosită numai spre binele patriei. Iată ce se formează o întreprindere de interes național, cum ar fi o societate de navigație, o bancă sau o societate industrială, întreaga națiune, dela împărat până la opincă lucrează la reușita ei. Noi Români, încă ne străduim la înjghebarea de întreprinderi etnice românești: cum se face lucrul acesta, putem avea exemplul de mai sus.

În Japonia nu stăpânește etatismul servit de o armată de funcționari, ci „coordonarea energiilor producătoare, cu sprijinul statului”, pentru cucerirea piețelor străine, grație scăderii prețului de cost la toate categoriile de producție. Principiul acesta a derutat la început statele europene, însă în curând vămile protecționiste întărite de sistemul tot mai răspândit al autarhiei, au pus stavilă năvălirii produselor japoneze.

Aceiași frenezie a muncii o găsim și la tagma intelectuală, spre exemplu la

studenți, cari dau pe viitorii conducători ai patriei.

Iată ce spune un francez, profesorul Revon în cartea sa despre impresiile din Japonia:

„În cei șapte ani cât am fost profesor în Japonia, grija mea de căpetenie a fost munca excesivă a unora dintre elevii mei. Încercam zădarnic să-i opresc. Unul din ei a înebunit și mai mulți au murit. La înmormântarea unuia din bravi aceștia, un coleg de universitate să apropie de groapă și spuse liniștit: „Tu ai murit din dragostea sfântă pentru știință. Vom încerca să-ți urmărim pilda”.

Un alt francez, Emil Joffrand ne povestește despre căminurile studențești din Japonia. „În sălile de studiu ale căminurilor lămpile se sting la o oră anumită; jumătate oră mai târziu în dormitoare și după altă jumătate de oră în coridoare. Studenții însă mistuiți de frenezia lor de învățatură, se strâng în jurul ultimelor lămpi de pe scară. Iși reduc astfel cât mai mult odihna. Unii dintre ei întăresc lumina lunei cu plăci albe de porțelan. Alții țin colivii cu licurici. S'ar crede că sunt povești. Dar' nu: sunt amintirile adevărate ale unui profesor dela Sorbona, amintiri atât de obișnuite de le povestesc și alți autori”. Așa pornesc în viață tinerii japonezi. Muncesc din greu pentru viitorul lor și al patriei. Rezistă cine poate. Unii se prăpădesc în această furie de învățatură. Alții reușesc.

Însă cum stau lucrurile la noi?

La universitățile noastre cursurile încep în luna Noemvrie. La 18 Decembrie începe vacanța Crăciunului care ține până la 9 Ianuarie. Vacanța Paștilor durează dela Florii până la Dumineca Tomii. Urmează apoi iarăși câteva săptămâni de cursuri până în luna Mai când Universitățile se închid și încep examenele. Afară de aceasta în timpul cursurilor mai avem sărbători de tot felul: naționale, religioase, aniversări, congrese, greve și puști, afară de duminicile obligatoare. Veți vedea că dacă studentul are norocul să nu fie împiedecat de boală sau de năcazuri, învață cel mult o sută de zile pe an.*)

*) Revista fundațiilor regale 1 Aprilie 1934.

Și ce fac studenții noștri cu știința câștigată relativ așa de ușor? Se dau la cariere tot atât de ușoare: de obicei devin funcționari. Dar fără nu are nevoie de mulțimea de oameni cu diplomă, ei de oameni pregătiți pentru munca de fiecare zi. Plugarul care dă rod pământului, meșteșugarul care ne înlesnește viața, negustorul care pune în valoare produsele țării, dacă muncesc serios și cu pricepere, folosesc țării mai mult decât titrații semidocti și funcționarii parazitari.

Nu suntem de acord în toate ce privește furia de a munci a antipozilor noștri, deoarece excesul acesta poate deveni fatal fizicului poporului nostru, constatat fiind că abia trei muncitori chinezi sau japonezi surmenași și rău nutriți, pot înlocui doi muncitori de ai noștri. O educație însă care dă un echilibru cuvenit muncii, și care solidarizează națiunea noastră spre un scop unitar etnic, este fără îndoială necesară și ar fi un corectiv la multe rele și lipsuri cu cari avem a ne lupta în prezent.

MERCATOR.

Dela „Solidaritatea”.

Modificarea Legii contribuțiilor directe.

În Monitorul Oficial Nr. 78 din 1 Aprilie 1939, pag. 1989—1994, s'a publicat *Legea pentru modificarea sau completarea Legii contribuțiilor directe, precum și pentru reportarea unor venituri și impozite pe exercițiul 1939/1940.*

În cele ce urmează arătăm dispozițiile acestei legi, privitoare la venitele și patrimoniul băncilor:

1. Impozitul mobilier. Art. 22 se modifică:

„*Veniturile capitalurilor mobiliare și celor asimilate lor, conform dispozițiilor din art. următor, sunt supuse unui impozit de 16%, afară de cele mai jos arătate, pentru care impozitul va fi de:*

14% pentru veniturile din acțiuni nominative.

6% pentru veniturile din depunerile în numerar la bănci și alte instituțiuni de credit și economii, efectuate pe termen până la 3 luni și 2% peste trei luni”.

Art. 23, pct. 4 alin. b. se modifică:

„*Depozitele de sume de bani la vedere sau cu scadență, cum și soldul creditor la dobânzi al con-*

turilor curențe la bănci, dobânda la care se va percepe impozitul mobilier, va fi aceea trecută în registrele comerciale ale instituțiilor respective. Pentru depunerile și depozitele de orice sumă făcute la întreprinderi, altele decât bănci și instituțiuni de credit, precum și la particulari, fără a se specifica dobânzile ce se plătesc, impozitul se va calcula asupra unei dobânzi minimale de 5% pentru creanțele civile și 6% pentru cele comerciale”.

2. Impozitul suplimentar pentru apărarea națională. Art. 70, pct. 5, se modifică:

„*Pentru apărarea națională: 2% cotă suplimentară la aditionala actuală de 2 la sută, așezată pe lângă impozitele elementare sau complimentare, prevăzute în legea de față, cu exceptarea veniturilor din proprietățile clădite și salarii, la care cota rămâne la 2% și pensuni, care sunt scutite de această cotă aditională”.*

Deci acest aditional, cu excepția veniturilor din proprietăți clădite și salarii, este de 4%.

1. A) *Impozitul mobilier după dobânda din depuneri și conturi curențe creditoare cu începere dela 1 Aprilie 1939 este de 2% pentru depuneri blocate pe un termen mai mare de 3 luni și de 6% pentru depuneri „la vedere” sau cele blocate pe un termen mai mic de 3 luni. Criteriul după care se plătește impozit de 2 resp. 6% este termenul contractual dintre deponent și bancă și nu timpul cât efectiv stă depunerea la bancă. Prin urmare depunerea „La vedere”, chiar dacă efectiv ar sta la bancă 6 luni ori chiar mai mult, impozitul mobilier va fi de 6%.*

Impozitul apărarea națională cu începere dela 1 Aprilie 1939 este de 4%.

Pentru intervalul dela 1 Ianuarie a. c., la 31 Martie a. c., se va calcula și percepe impozitul mobilier și apărare națională, cota veche adică 10% pentru dobânzile depunerilor „La vedere”, 5% pentru cele blocate pe termen de peste 3 luni și 2% apărarea națională.

Depunerile vechi, cari cad în prevederile art. 52 din Legea lichidării datoriilor, sunt a se considera ca depuneri pe termen de peste 3 luni și deci dela 1 Aprilie 1939 vor plăti un impozit de 2% după dobânzi.

Adiționalul pentru drumuri rămâne neschimbat de 1%.

B) *Impozitul mobilier pentru veniturile din acțiuni nominative este fixat la 14% (față de 12% din trecut). Băncile cari au vărsat acest impozit după dividendul dat în acest an, înainte de 31 Martie a. c., această majorare nu le privește decât pentru dividendul ce vor distribui în anul viitor.*

C) *Impozitul pentru alte venituri mobiliare (de exemplu: tantiema administratorilor) este majorat la 16% (față de 14% din trecut).*

Bineînțeles adiționalul pentru apărarea națională și pentru categoriile de sub A. și B. este majorat la 4°/_o.

3. *Reportarea impozitelor după veniturile proprietăților clădite urbane și rurale.* În conformitate cu art. II, impunerea stabilită pentru acest venit pentru periodul 1933/1937 reportat pe exercițiul 1938/1939 se reportează în ceea ce privește impozitul elementar neschimbat și pe anul financiar 1939/1940.

Impozitul supracotă aferent veniturilor din proprietatea clădită urbană și rurală stabilit și rămas definitiv pe 1938 și 1939, se reportează și pe anul 1939/1940, cu o majorare de 1/5.

Adiționalul pentru apărarea națională rămâne neschimbat și pentru viitor de 2°/_o.

Veniturile din proprietatea agricolă, resp. impunerea asupra acestor venituri, atât elementar cât și supracotă se reportează cu o majorare de 1/5. Pentru acest venit adiționalul pentru apărarea națională este de 4°/_o.

Ținem să precizăm că în conformitate cu prevederile art. 55 din Legea contribuțiilor directe al. 7, imobilele aparținând societăților anonime impozabile la impozitul elementar pe clădiri, nu sunt impuse la impozitul supracotă.

4. *Reportarea impunerii din venitul comercial.* În conformitate cu art. III, pentru exercițiul bugetar 1938/1939, se reportează impozitele elementare și complimentare, Stat și adiționalele lor înființate prin legea contribuțiilor directe și alte legi speciale calculate la veniturile din comerț așa cum ele au fost înscrise prin matricolele și rolurile exercițiului 1938/1939 și rămase definitive.

Impozitele elementare și complimentare, *partea Statului*, se vor reporta cu o cincime. *Adiționalele rămân neschimbate.*

Considerând că impunerea pentru exercițiul expirat 1938/1939 s'a făcut tot prin reportare cu o majorare de 20°/_o la elementar și complimentar partea statului a impunerii din exercițiul precedent 1937/1938, înseamnă că impozitul elementar, partea statului și complimentar pentru exercițiul prezent 1939/1940 va fi 144°/_o a impozitului stabilit pentru exercițiul 1937/1938. Adiționalele rămân aceleași și pentru exercițiul prezent 1939/1940 ca și cele pentru exercițiul 1937/1938. Adiționalul pentru apărarea națională, pentru exercițiul prezent este de 4°/_o.

5. *Impunerea dividendului.* Dispozițiunile art. III, despre reportarea impunerii și veniturii comerciale este contrazisă, în tot cazul foarte neclară, prin dispozițiunile modificate ale art. 31, pct. 10, alin. 2 și următorii. Iată textul acestor dispozițiuni:

„Nu intră între scăderile admise din venitul brut, urmând să intre în compunerea beneficiului

impozabil, conform articolului de față, dividendul atribuit acționarilor.

Pentru exercițiul 1939/1940, dividendul distribuit sau cuvenit, dar nedistribuit în cursul anului calendaristic 1938, indiferent de exigibilitatea lui, se va supune la impozitul comercial și industrial, cu cotele prevăzute de art. 30 din L. C. D., după natura întreprinderii, numai partea statului fără cote adiționale.

Impunerea dividendului pe acest an, se va face pe baza declarațiilor pe care toate întreprinderile sunt obligate să le depună între 1—20 Aprilie, la Administrația de Constatare unde întreprinderile își au sediul central. Declarațiunea va trebui să cuprindă totalul dividendului distribuit în cursul anului 1938.

Impunerile se vor stabili pe bază de procese verbale, de către organele de constatare ale fiscului, special desemnate în acest scop, în intervalul 20 Aprilie — 15 Mai 1939.

Procedura va fi aceea prevăzută în Legea Contribuțiilor Directe.

Nedepunerea declarației în termen, precum și depunerea de declarațiuni incomplete, sau nesincere, atrage aplicarea sancțiunilor prevăzute la art. III, cap. VI al Legii Contribuțiilor Directe, după natura abaterii.

Prin urmare pentru viitor face parte din baza de impunere și venitul distribuit ca dividend și nu mai este scăzut din venitul impozabil, așa cum era în trecut. Ori în ceea ce privește impunerea exercițiului 1939/1940 se face prin reportarea venitului fiscal stabilit definitiv în anul trecut, respective pentru exercițiul premergător anului trecut. Iar impozitul propriu zis pentru dividend este impozitul mobilier prevăzut de art. 22 L. C. D. de 14°/_o în prezent și 12°/_o în trecut. Totuși recomandăm să înaintați declarația prevăzută în textul de lege de mai sus, rămânând să mai clarificați și această chestiune la instanțele de impunere, făcând rezervele cuvenite în acest scop.

6. *Impozitul pe salarii* a rămas neschimbat pentru toate categoriile de impozit asupra acestui venit.

7. *Declaraarea chiriașilor.* Dispozițiunea cuprinsă în art. 84 pct. 5, prin care proprietarii imobilelor precum și chiriașii principali erau obligați să facă declarații la Administrațiile de constatare pentru fiecare din chiriaș, arătând numele, profesia precum și chiria ce o plătesc, este abrogată. Deci această declarațiune anuală despre chiriași nu mai trebuie făcută.

Sibiu, la 8 Aprilie 1939.

Dela „Solidaritatea“.**Distribuirea poștei proprii de bănci nu e supusă nici unei autorizațiuni.**

Ministerul Lucrărilor Publice și al Comunicațiilor — Direcțiunea Tehnică de Lucrări Publice și comunicații — Nr. 37.212 din 30 Martie a. c., la intervenția Asociației Băncilor Române în legătură cu tariful pentru distribuirea de către particulari, a obiectelor supuse monopolului P. T. T., a răspuns următoarele:

„Referindu-ne la adresa Dvs. înregistrată la acest Departament sub No. 3669 din 17 Martie a. c., avem onoare a Vă face cunoscut că dispozițiile date prin tariful pentru distribuirea de către particulari a obiectelor supuse monopolului P. T. T., în conformitate cu art. 2 din Legea de Exploatare P. T. T., privesc în mod exclusiv serviciile de transporturi de obiecte supuse monopolului P. T. T., organizate de necomercianți pentru obiecte proprii, atât în interiorul aceleiași localități diferite sau de către Birourile de Comisionari, pentru obiecte aparținând altor persoane, atât în interiorul unei localități cât și între localități diferite“.

„Pentru aceste feluri de transporturi de expediții poștale, persoanele arătate mai sus trebuie să obțină o autorizație din partea Administrației P. T. T., plătind taxele de autorizare și taxele de francare după un tarif special, redus“.

„Conform art. 2, al. ultim din Legea de Exploatare P. T. T., care prevede:

„Serviciul propriu nu-și pot organiza decât comercianții pentru obiectele comerțului lor și numai în raza comunei în care își au sediul întreprinderii“.

„Comercianții nu sunt supuși la obligația de a solicita o autorizație din partea Administrației P. T. T. pentru transportul obiectelor proprii supuse monopolului poștal, — dar aceasta numai atunci când transportul acestor obiecte se face în raza localității în care își au sediul întreprinderii și numai pentru obiectele comerțului lor“.

„Băncile și orice întreprindere care face acte de comerț, intrând în cadrul dispozițiilor ultimului alineat la art. 2 din Legea citată, nu sunt obligate să solicite autorizație nici pentru obiectele comerțului lor, cum sunt banii sau celelalte valori (titluri, cupoane, cambii, cecuri, conosamente, scrisori de trăsura, etc.) nici pentru scrisorile ce emit pentru efectuarea operațiunilor ce li se încredințează (viramente, ordine de plată, acreditive, incasso, ordine de bursă, etc.“.

„Evident această exonerare de obligațiunea de a poseda o autorizație se referă la transportul obiec-

„telor menționate numai în raza localității în care Banca își are sediul“.

„De câte ori transportul se face între localități, Băncile sunt obligate, ca oricare altă persoană care face acte de comerț, să solicite și să obțină o autorizație din partea Administrației P. T. T.“.

Dela „Solidaritatea“.**Modificarea Legii Timbrului.**

Vă aducem la cunoștință că în Monitorul Oficial Nr. 78 din 1 Aprilie 1939 pag. 2005—2014 s'a publicat Legea pentru modificarea și completarea unor dispozițiuni în Legea timbrului. Prin aceasta Vă punem în curent cu modificările esențiale, cari privesc operațiunile bancare, recomandăm la primirea acestei circulare să aplicați Legea timbrului așa cum arătăm în cele de mai jos, iar în ceea ce privește documentele dela 1 Aprilie a. c. (data dela care a intrat în vigoare legea modificatoare) și până la primirea acestei circulare, le veți întregi cu diferența de timbru, așa cum se prevede în legea din 1 crt.

Aceste modificări și completări sunt următoarele:

1. **Acreditiv.** Art. 4, § 16. „Acreditivete, ordinele de plată, ordinele de încasare, ordinele de expediție, ordinele de cumpărare și vânzare de valute, acreditivele documentare, ordinele de virament, precum și orice alte dispozițiuni asemănătoare Lei 3.

Partea cursivă este modificarea mai bine zis completarea noului legi. Sunt a se timbra cu 3 Lei fiscal plus 2'— Lei aviație, ca și acreditivele, și operațiunile enumerate și arătate cursiv mai sus. Observăm că unele dintre aceste operațiuni, mai ales în urma interpretării date de C. F. N. A., au fost și până acum timbrate ca și acreditive, fiind asimilate aceste operațiuni cu acreditivele.

2. **Borderouri.** Art. 4, § 17. „Conturile și borderourile originale, copii sau extrase, eliberate de către societățile comerciale, bănci, bancheri și mijlocitori oficiali:

Dela	101'—	1.000 Lei	2'— Lei
"	1.001'—	10.000 "	3'— "
"	10.001'—	100.000 "	10'— "
"	100.001'—	1.000.000 "	30'— "
Peste această sumă			100'— "

Față de textul vechiu modificarea este că s'a majorat simțitor timbrul fiscal pentru borderouri la cota arătată mai sus față de vechea cotă de 2'—, 3'— și 7'— Lei.

3. **Registre.** Art. 4, § 19, alin. III. Mai adaugă pe lângă registrele cari se timbrau și până în prezent:

procesele verbale privitoare la adunările generale, consiliul de administrație, comitetul de direcție, jurnal și inventar și *registru de asociați (acționarilor)*, *registru Cartea mare*, fiecare filă 5 — Lei fiscal, 2 Lei aviație.

În consecință la băncile noastre se vor timbra registrele „Maestru” care țin loc de carte mare. Această timbrare se va face ca și la registrele jurnal și inventar, *prin viză*. Vă recomandăm deci ca să timbrați registrele Maestru și registrul acționarilor fără întârziere.

4. *Chitanțe. Art. 4, § 20.* Reproducem în întregime textul art. 4, § 20, privitor la chitanțe, deoarece textul nou conține dispozițiuni modificate în mod esențial și foarte importante pentru comerțul de bancă. În cele ce urmează subliniem deosebirile esențiale față de vechiul text. Iată textul nou:

„Chitanțele și adeverințele de plată și de *primire de valori* dela oricine ar emana, actele prin care se consimte la radierea unei sarcini din Cartea funduară sau din registrele de transcripțiuni sau inscripțiuni, *scrisorile de creditare (cu excepția scrisorilor și notelor de creditare între comercianți referitoare la bonificări, rabaturi, returnări de mărfuri și rectificări de erori de calcul în facturi)*, extrasele de conturi curente, eliberate de către comercianți, societățile comerciale, bănci, bancheri, *precum și fiecare plată individuală înscrisă pe state* (de salarii sau altfel de remunerații de personal) semnate sau nu (vezi art. 22, § 32):

Dela valoarea de	100.—	10.000.—	Lei	3.—	Lei
„ „ „	10.001.—	50.000.—	„	7.—	„
„ „ „	50.001.—	100.000.—	„	14.—	„

Dela valoarea de 100.001.— Lei în sus, se percepe 5.— Lei pentru fiecare sută de mii de Lei în plus sau fracție.

Societățile comerciale de orice fel sunt obligate să emită chitanțele și adeverințele de plată dintr'un carnet cu duplicat. Emiterea chitanțelor și adeverințelor de plată este obligatorie. În chitanțe se va trece numele, pronumele și domiciliul persoanei căreia i s'a eliberat chitanța sau adeverința de plată precum și valoarea lor.

Se exceptează dela obligativitatea emiterii chitanțelor: certificările de primirea sumelor prin mandat poștal, cecuri poștale, rambursuri poștale și feroviare, care vor fi fost timbrate pe însuși actul sau documentul original. Deasemenea se exceptează dela obligativitatea emiterii chitanței certificările de primirea sumelor prin bănci pentru care s'a aplicat timbrul legal, fie pe formularul de cassă al băncilor, indiferent de denumirea lui, fie pe titluri de credit însuși (cambie, cec, etc.), precum și certificările de primirea sumelor dela Administrațiile publice pe cecuri sau ordonanțe de plată.

Taxele de timbru se vor încasa prin timbru special de facturi în modul arătat de art. 27.

Chitanțele sau adeverințele care nu vor fi emise din carnetul cu duplicat sau cari nu vor fi timbrate cu timbru special prevăzut de art. 27 și în modul arătat de art. 27, se consideră netimbrate, iar societățile emitente devin pasibile de amenda prevăzută de art. 84 din Legea timbrului.

Taxele pentru extrasele de conturi se calculează după suma cea mai mare din coloana de virimente și se pot percepe prin viză, coli timbrate sau timbre mobile, oricare ar fi valoarea impozitului.

Chitanțele de descărcare, inserate în textul actului simultan cu formarea lui, sunt scutite de timbrul fix de mai sus.

În urma noii redactări a acestui text de lege nu mai încapă discuție că sunt a se timbra și scrisorile de creditare, cu excepția scrisorilor privitoare la rectificări de erori. Bine înțeles scrisoarea de creditare nu se va timbra cu timbru de chitanță, dacă pentru aceeași operațiune s'a eliberat o chitanță separată timbrată în ordine. În acest caz se va face mențiune pe scrisoarea de creditare că timbrul de chitanță s'a aplicat pe chitanță separat.

Timbrul de chitanță se aplică nu numai pentru primirea de numerar sau plata de numerar, ci și pentru *primiri de alte valori*. De exemplu primirea în depozit liber a diverselor titluri: rente, obligațiuni, acțiuni, etc.

Deși pentru societăți comerciale se prevede obligațiunea de a emite chitanțe dintr'un carnet cu duplicat, totuși băncile pot aplica timbrele pe documentele de cassă. Bineînțeles aceste documente se vor administra și păstra, numerotându-le așa cum am arătat în R. E. Nr. 50 din 10 Decembrie 1938, pag. 341.

Nu se va emite chitanță pentru primirea sumelor prin mandat poștal, cecuri poștale, rambursuri poștale, și feroviare, pentru primirea sumelor dela administrațiile publice pe ordonanțe de plată, aplicându-se timbre de chitanțe chiar pe aceste documente.

Până la Lei 100.000.— cota timbrului a rămas tot cea veche, dela Lei 100.001.— în sus se va percepe Lei 5.— pentru fiecare sută de mii de Lei în sus sau fracție în loc de Lei 2.— cât a fost pe baza legii vechi până la data de 31 Martie 1939.

5. *Cambii. Art. 14, § 4.* Cambiile și toate efectele de comerț întocmite sau negociate în țară, se timbrează când scadența este mai mică de 6 luni cu 0,20% Lei, când scadența este mai mare de 6 luni cu 0,40%. Cambiile emise de agricultori ale căror scadențe sunt până la 9 luni inclusiv, cu Lei 0,20%.

Sub agricultori se înțelege orice persoană care își cultivă *personal* pământul, fie ca proprietar, fie ca arendaș.

Deci legiuitorul la cambii a înțeles să reducă simțitor taxa de timbru.

6. *Depuneri. Art. 14, § 5, litera c.* „Depozitele de bani făcute la bănci și la instituțiunile cari fac operațiuni bancare :

<i>La vedere</i> (cu sau fără preaviz), sau pe termen până la 6 luni	0,07% ⁰ Lei
pe termen mai mare de 6 luni	0,03% ⁰ „
convențiunile de comodat făcute la bănci	0,30% ⁰ „
convențiunile de comodat dacă sunt garantate cu gaj sau fidejusiune	0,40% ⁰ „

Celelalte dispozițiuni, privitoare la modalitatea taxării și perceperii acestor operațiuni au rămas neschimbate.

În consecință depunerile „La vedere” precum și cele blocate pe termen de maximum 6 luni se vor taxa cu 0,07%⁰ Lei. Depunerile blocate pe un termen mai mare de 6 luni se vor taxa numai cu 0,03%⁰ Lei.

Aceste dispozițiuni se referă și la depunerile în conturi curente creditoare.

7. *Contractele de deschidere de credit simplu sau în cont curent, art. 14, § 6.* Timbrul proporțional rămâne tot ca în trecut 0,30%⁰ Lei. Acest impozit proporțional se va percepe pe bază de registre la prima închidere a contului, *asupra soldului zilnic cel mai mare*, (spre deosebire de trecut, când se percepea asupra câștigului cea mai ridicată a soldului), urmând ca la închiderile următoare să se perceapă impozitul (timbrul proporțional), numai la suma ce a depășit maximumul anterior taxat.

8. *Împrumuturile garantate cu gaj. Art. 14, § 7.* „Convențiile de sub paragraf 6 când sunt garantate cu gaj de mărfuri, titluri, cambii, creanțe, recolte etc., sau cu garanția personală a unor terți (fidejutori) 0,40%⁰ Lei.

La acest paragraf se taxează și împrumuturile garantate cu livrete de depuneri, (libele)“.

Deci ca și în trecut cota este tot 0,40%⁰ pentru împrumuturile garantate cu gaj. S'a introdus dispoziție nouă asimilând, sub aspectul drepturilor fiscului, cu împrumuturile garantate cu gaj și împrumuturile garantate de terțe persoane prin acte separate, precum și împrumuturile garantate cu libele de depuneri. Bine înțeles nu intră în categoria aceasta împrumuturile de scont, adică împrumuturile cambiale cu giruri cambiale.

În cazurile când contul deschis pe baza unei convențiuni de deschidere de credit la bănci, devine creditor, soldul creditor se taxează ca depozit la bănci (art. 14, § 5, litera c.), iar soldurile următoare debitoare sau creditoare, se taxează după natura lor, numai dacă depășesc cuantumul anterior taxat.

Dispoziție nouă și interesantă este că: „Avansurile incidentale, transitorii, făcute la bănci și care se lichidează în termen de maximum 10 zile, sunt scutite de orice impozit (timbru)“.

9. *Contractele de închiriere. Art. 14, § 19.* Timbrul proporțional s'a majorat la 1,50%⁰ Lei (dela 1,40%⁰ Lei cât a fost în trecut.

Aliniat nou: „*Inchirierile de fabrici, ateliere în scop de producție și cesiunea lor, fie scrisă, fie verbală 2%⁰ Lei“.*

10. *Contracte de vânzare imobiliară. Art. 15, § 8, litera b.* Impozitul proporțional s'a majorat la 8%⁰ Lei (dela 7%⁰ Lei, cât a fost în trecut) după prețul sau valoarea bunurilor transmise.

Prețul imobilului, respectiv valoarea lui, după care se taxează contractul, nu va putea fi inferior valorii obținute prin înmușire cu 10 a venitului brut provenit în matricolă pentru imobilele rurale depășind un hectar (2 jug.), iar pentru imobilele urbane valorii obținute prin înmulțirea cu 15 a venitului brut prevăzut în matricolă. (Art. 53, litera b).

11. *Impozitul de echivalent. Art. 16.* Cotele de impunere nu s'au schimbat în schimb s'a introdus un aliniat nou la § 2 de următorul cuprins: „Se vor considera imobile prin natura lor și clădirile, terenurile, instalațiunile și uzinele care sunt afectate serviciului sau scopului unei întreprinderi 0,20%⁰ Lei.

În consecință imobilul, proprietatea băncii, care servește de local de bancă, nu mai este scutit de acest impozit ci și acesta este impus cu 0,20%⁰ Lei anual.

Atragem deosebită atențiune asupra textului nou al art. 16, alin. penultim, de următorul cuprins:

„Persoanele juridice și instituțiunile, ale căror bunuri sunt supuse la acest impozit, sunt obligate cu trei luni înainte de 1 Aprilie al fiecărui an, a face fiecare, o declarație scrisă la Administrația financiară a sediului lor, în care se vor arăta amănunțit bunurile ce posedă, în vederea impunerii pe anul următor“.

Vă recomandăm deci să înaintați în fiecare an această declarație, până la 31 Martie cel mai târziu, despre toate imobilele chiar și despre cele cumpărate la licitație, pentru recuperarea creanței, fiind supusă la impozitul de echivalent toate imobilele proprietatea unei societăți pe acțiuni, indiferent scopul pentru care au fost cumpărate. În cazul că în anul curent s'ar fi omis a se înainta o asemenea declarație, care în conformitate cu dispozițiunile vechi ale art. 16, trebuiau înaintate până la 31 Decembrie 1938, veți înainta acum fără întârziere, motivând întârzierea și cerând scutirea de sancțiune prevăzută de lege pentru această întârziere.

12. *Sucesiuni. Art. 17.* Stăruim numai asupra chestiunii care ne privește. Anume nu mai este scutită de impunere succesiunea deferită descendenților în linie directă și soșilor, în valoare mai mică de Lei 100.000.—. Deci, având în vedere dispozițiunile categorice ale art. 20 din această lege, nu veți putea plăti nici o depunere indiferent de sumă și indiferent de valoarea succesiunii, dacă succesiunea nu este

taxată sau dacă nu sunteți autorizați în mod special de justiție sau de autoritățile fiscale să plătiți depunerea, respective să eliberați și orice alte valori, fără considerare la taxarea succesiunii.

Considerând că unele chestiuni nu sunt încă perfect lămurite, ca de ex. timbrul pentru afișe (pentru firma băncii?), ne vom permite să mai revenim ulterior.

În ce privește timbrul de aviație rămân ne-schimbate vechile dispozițiuni.

CRONICA.

Afluxul aurului în Statele Unite continuă. Se așteaptă sosirea a 63 milioane dolari metal, expedit din Europa. La începutul acestei săptămâni aurul sosit a fost în valoare de 175 milioane dolari.

După o statistică a producătorilor de lapte din New-York se constată că americanii consumă foarte mult lapte de capră. Zilnic se vând 1750 kgr., iar în împrejurimile New-Yorkului au luat ființă 3 ferme producătoare de lapte de capră, cari abia pot satisface cererile tot mai crescute ale metropolei.

„**Morning Post**“, scriind despre forțele militare ale axei Londra-Paris, constată că puterile ei s'au încincit în ultimii ani. Bugetul înarmărilor axei se ridică la suma de 500 milioane lire. În anul 1935 tonajul de vase de război fabricate în Anglia abia era de 152 milioane tone. Astăzi acest tonaj se ridică la 544 milioane. Dar cea mai mare forță a acestei axe este că, în caz de războiu, ea nu este silită de a-și

căuta materiile prime în afară, deoarece posedă din belșug toate cele trebuincioase.

În Germania sunt pedepsiți până la 5 ani închisoare acei cari povestesc în public ce au aflat la radio contra Germaniei. Se vede că regimul nu e tocmai sigur de sentimentele populației de este silit să aducă legi atât de aspre contra acelor cari ascultă cum apreciază lumea acțiunile conducătorilor poporului german.

500 ani dela inventarea tiparului. Orașul Strassburg va organiza în 1940 o expoziție internațională cu prilejul împlinirii a 500 de ani dela inventarea imprimeriei de Gutenberg. Acest eveniment care a avut repercusiuni enorme în viața omenirii va fi sărbătorit cu toată strălucirea cuvenită și se speră că toate națiunile globului vor participa cu documente de un mare interes istoric.

De fapt nu se cunoaște exact anul acestei descoperiri, dar s'a găsit dosarul unui proces pe care moștenitorii unui oarecare Andreas Dritzehen, din Strassburg îl intentase lui Gutenberg. Dosarul poartă data de 12 Decembrie 1439 și în textul lui se găsește pentru prima oară cuvântul „druken“ a (tipări).

Pe de altă parte Jack Wimpfeling scria la începutul secolului al 16-lea: „În anul 1440 Gutenberg descoperi arta tiparului, în orașul Strassburg.

Ducându-se apoi la Mayenza el i-a adus ultima perfecționare“.

Pe soclul statuei lui Gutenberg, care se află pe piața cu acelaș nume din Strassburg, e gravată o inscripție, care spune că Gutenberg și-a instalat prima tipografie pe muntele Verde din acel oraș, în anul 1440.

Banca „Chioarului“, s. a., Șomcuta-Mare, jud. Satu-Mare.

Capital soc. Lei 3.000.000 — — — Fond de rezervă Lei 409.424 —

Inscrisă în reg. soc. bancare sub No. 1 din 25 Aprilie 1935

CONVOCARE.

Conform art. 13 din Statutele băncii, se convoacă

a 55-a adunare generală ordinară,

pentru ziua de 30 Aprilie 1939, ora 15.

Adunarea se va ține în localul Băncii „CHIOARULUI“ S. A. din Șomcuta-Mare. Vor avea dreptul de a lua parte la adunarea generală, acționarii cari până în ziua mai sus fixată inclusiv, vor fi depus acțiunile la sediul băncii conf. art. 18 din statute. Adunarea generală va fi legal constituită, când acționarii prezenți vor reprezenta majoritatea absolută a acțiunilor conf. art. 23 din statute.

ORDINEA DE ZI:

1. Raportul comisiei verificatoare, și constituirea biroului;
2. Raportul Consiliului de administrație și a Censorilor asupra anului de gestiune expirat;
3. Stabilirea bilanțului și aprobarea lui;
4. Reducerea capitalului social dela Lei 3.000.000 — la Lei 2.000.000 —;
5. Votarea statutelor;
6. Eventuale propuneri în sensul statutelor.

Șomcuta-Mare, 4 Aprilie 1939.

Consiliul de administrație.